

Beschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

op de op 13 februari 2019 door ons ontvangen aanvraag voor een vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming van de Gemeente Oss, Raadhuislaan 2, 5341 GM te Oss en van Windpark Elzenburg-De Geer B.V., Hengelosestraat 585, 7521 AG te Enschede voor de oprichting, exploitatie en verwijdering aan het einde van de levensduur van vier windmolens in het windpark Elzenburg – De Geer, gelegen ten noorden van het bedrijventerrein De Geer en Elzenburg, in de gemeente Oss.

INHOUDSOPGAVE

BESCHIKKING	3
1 Onderwerp	3
2 Beschikking	3
PROCEDURELE ASPECTEN.....	4
1 Aanvraag	4
2 Bevoegd gezag	4
3 Gecoördineerde voorbereiding	4
4 Ontvankelijkheid	4
5 Crisis- en herstelwet (Chw)	4
6 Instemming	4
7 Zienswijzen naar aanleiding van terinzagelegging van het ontwerpbesluit	4
8 Overige regelgeving	7
OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN	8
1 Wettelijk kader – Wet natuurbescherming	8
2 Projectomschrijving	8
3 Mogelijke effecten van het project	9
3.1 Sterfte door aanvaring met rotorbladen	9
3.2 Oppervlakteverlies	10
3.3 Barrièrewerking/versnippering	10
3.4 Cumulatie	10
4 Overwegingen effecten op beschermde gebieden	10
5 Conclusie.....	10
Bijlage 1: Plattegrond locatie windmolens.....	11

BESCHIKKING

1 Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 13 februari 2019 van de Gemeente Oss en van Windpark Elzenburg-De Geer B.V., een aanvraag ontvangen voor een vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag betreft de oprichting, exploitatie en verwijdering aan het einde van de levensduur van vier windmolens in het windpark Elzenburg – De Geer, gelegen ten noorden van het bedrijventerrein De Geer en Elzenburg, in de gemeente Oss.

2 Beschikking

Gelet op de bepalingen van de Wet natuurbescherming besluiten wij:

- I. aan de Gemeente Oss, Raadhuislaan 2, 5341 GM te Oss en aan Windpark Elzenburg-De Geer B.V., Hengelosestraat 585, 7521 AG te Enschede, de op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming vereiste vergunning te verlenen voor de oprichting, exploitatie en verwijdering aan het einde van de levensduur van vier windmolens in het windpark Elzenburg – De Geer, gelegen ten noorden van het bedrijventerrein Elzenburg – De Geer, in de gemeente Oss, gelegen nabij het Natura 2000-gebied 'Rijntakken';
- II. dat de beschrijving van het project, in de aanvraag en de bijlage 1 bij deze beschikking, voor zover deze betrekking heeft op de activiteit, en de emissiepunten, onderdeel uitmaakt van deze vergunning.

Bijlage 1: Plattegrond locatie windmolens

's-Hertogenbosch, 23 september 2020

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer J. Reijnen
Teammanager Omgevingsdienst Brabant Noord

PROCEDURELE ASPECTEN

1 Aanvraag

Op 13 februari 2019 hebben wij van de Gemeente Oss, Raadhuislaan 2, 5341 GM te Oss en van Windpark Elzenburg-De Geer B.V., Hengelosestraat 585, 7521 AG te Enschede, een aanvraag voor een vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag is op 22 mei, 24 mei en 3 december 2019 en 12 mei 2020 aangevuld. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/091312.

2 Bevoegd gezag

Omdat het initiatief plaats vindt in de provincie Noord-Brabant zijn wij op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Bij ons besluit betrekken wij tevens de gevolgen voor Natura 2000-gebieden buiten onze provinciegrens en/of buiten Nederland.

3 Gecoördineerde voorbereiding

Voor deze procedure is, door het besluit van 1 juni 2017 van de gemeenteraad van de gemeente Oss, de coördinatie-regeling als bedoeld in artikel 3.30, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing. Burgemeester en Wethouders van de gemeente Oss zijn formeel belast met de coördinatie. Deze voorziet in het stroomlijnen van vergunningaanvragen, bekendmakingen en het indienen van zienswijzen en het instellen van beroep.

4 Ontvankelijkheid

Ten aanzien van de aspecten van de aanvraag waarvoor een vergunning ingevolge de Wnb is vereist, hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een vergunning is vereist.

5 Crisis- en herstelwet (Chw)

Omdat Windpark Elzenburg-De Geer een project betreft als bedoeld in het eerste lid van artikel 9e van de Elektriciteitswet, is op grond van artikel 1.1, eerste lid, onder a, in samenhang met categorie 1.2 van bijlage I van de Chw, de Crisis- en herstelwet van toepassing.

6 Instemming

Op grond van artikel 1.3, vierde lid, van de Wnb hebben wij het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, verzocht om in te stemmen met het besluit, waarbij wij hebben aangegeven het ontbreken van een reactie, gelijk te stellen aan een instemming. Binnen de gestelde termijn hebben wij geen reactie van het college ontvangen.

7 Zienswijzen naar aanleiding van terinzagelegging van het ontwerpbesluit

Van de ontwerpbesluiten is kennis gegeven in de Staatscourant, het Gemeentebled en Oss Actueel van 24 juni 2020. Daarin is ook aangegeven dat de relevante bescheiden konden worden ingezien bij

de Publiekbalie in het gemeentehuis of gedownload.¹

Vervolgens heeft het ontwerpbesluit gedurende zes weken ter inzage gelegen, te weten van 24 juni 2020 tot en met 5 augustus 2020 en is een ieder in de gelegenheid gesteld zienswijzen naar voren te brengen. Naar aanleiding van het ontwerpbesluit op de aanvraag is, binnen de door de wet gestelde termijn, een zienswijze ingebracht door: T. Burger, E.P.M Burger-Beijk en De Witte Hoeve L.M. Burger, Huisdaalsestraat 1, 5367 NG te Macharen, ingekomen op 4 augustus 2020.

De zienswijze is als volgt samen te vatten:

1.
  - a. in de ontwerpbeschikking wordt niet aangegeven om welke percelen het gaat;
  - b. de bijlagen 3, 4, 5, 9, 10, 13, 14, 15 en 16 ontbreken;
  - c. de aanvullingen op de aanvraag van 22 en 24 mei en 3 december 2019 en 12 mei 2020 ontbreken. Zo is niet te beoordelen op grond van welke documenten de vergunning wordt verleend;
  - d. op blz. 5 wordt vermeld 'geldende referentiedatum betrokken'. Het is onduidelijk welke datum hiermee wordt bedoeld;
  - e. in de ontwerp beschikking worden woorden gebruikt zoals bijvoorbeeld:
    - 1) Blz. 5 par. 4 'wij zijn van oordeel';
    - 2) Blz. 6 par. 3.1 'het is daarom niet te verwachten';
    - 3) Blz. 6 par. 3.1 'valt te verwachten';dit is geen deugdelijke onderbouwing van het gestelde;
  - f. cumulatie: Andere projecten, die wel invloed kunnen hebben, worden ten onrechte niet bij het besluit betrokken. Derhalve is de vergunning onvolledig;
2. in punt 1e gebruikte woorden en woorden van dezelfde strekking, komen ook veelvuldig voor in diverse andere stukken. Zie ook punt 1e;
3. AERIUS Calculator
  - a. onduidelijk is op welke AERIUS Calculator-berekening het besluit is gebaseerd;
  - b. in de berekeningen wordt uitgegaan van een gebruikperiode van 5 jaar. Dit is niet correct aangezien het gaat over een periode van 25 jaar. Tevens ontbreekt de verwijder- en onderhoudsfase. De berekening is dan ook niet volledig en correct.
  - c. tevens zijn de in de berekening opgenomen gegevens niet aannemelijk. Helaas kunnen wij dit niet verder beoordelen omdat informatie hierover ontbreekt. In de berekening ontbreekt bijvoorbeeld aantal personenauto's, aggregaten ed.;
  - d. niet is meegenomen de productie van de diverse materialen en/of onderdelen. Hoewel dit waarschijnlijk plaatsvindt op een andere locatie gebeurt, kan dit wel degelijk invloed hebben op natura-2000 gebieden;
  - e. er is niet aangegeven hoe gemonitord en/of gehandhaafd wordt;
4. het is onduidelijk om welke type windmolens het gaat. Elke windmolen heeft zijn eigen karakteristieken die van invloed kunnen zijn op de natuurbeschermingswet;
5. in veel gevallen wordt gesproken over een worst case scenario. Wat hiermee wordt bedoeld is onduidelijk. Er wordt alleen wat hoogtes aangegeven, meer niet. Dit zegt niet alles. Zoals eerder aangegeven heeft elke windmolen zijn eigen karakteristieke zoals afmeting gondel, vorm rotorbladen, aantal omwentelingen, ed.;
6. verwacht wordt dat de mortaliteitsnorm van 1% niet wordt overschreden. 'Verwacht' is geen onderbouwing maar een vermoeden. Het vermoeden is niet op feiten en omstandigheden gebaseerd;

---

¹<https://www.brabant.nl/actueel/bekendmakingen/natuurbeschermingsvergunning/637285846720512256>,
https://www.oss.nl/inwoners/actueel/plannen-en-projecten/windpark_elzenburg_de_geer.htm,
<https://www.oss.nl/windpark>.

7. onderzoek van relevante natuurgebieden is beperkt tot natuurgebied 'Rijntakken'. Dit komt ons erg vreemd over. Er is geen enkel onderbouwde motivatie aanwezig waarom er geen negatieve effecten zullen zijn de andere natuurgebieden.

Op deze zienswijze reageren wij als volgt:

1.
  - a. de vergunning heeft betrekking op de percelen kadastraal bekend Oss, sectie S, nummers 64, 70, 71 en 283, in de gemeente Oss. Voorts verwijzen wij naar de plattegrond in bijlage 1 bij deze vergunning;
  - b. de stukken die klaar lagen voor terinzagelegging zijn daags daarvoor nogmaals gecontroleerd op duidelijkheid en volledigheid. Daarbij bleek een aantal stukken dubbel in het dossier te zitten, bijvoorbeeld doordat het betreffende stuk zowel digitaal als per post is ontvangen maar wel apart was ingeboekt. Bij het ontwerpbesluit over gebiedsbescherming ging het om de bijlagen 3, 4, 5, 9, 10, 13, 14, 15 en 16 die indiener noemt. Deze dubbelingen zijn uit het dossier verwijderd maar om praktische redenen is de nummering van de bijlagen niet meer gewijzigd. In het dossier dat (fysiek) ter inzage heeft gelegen zijn zo nodig met tussenbladen bij "verwijderde" bijlagen verwijzingen opgenomen naar de wel opgenomen andere bijlage waar het betreffende stuk te vinden was. Hoewel door de gevolgde werkwijze wellicht die indruk is ontstaan, ontbreken er geen stukken die voor de beoordeling van de aanvraag en het ontwerpbesluit relevant zijn;
  - c. ook de aanvullingen op de aanvraag van 22 en 24 mei en 3 december 2019 en 12 mei 2020 waar indiener naar verwijst, hebben ter inzage gelegen bij het ontwerpbesluit. De brief van 22 mei 2019 (binnengekomen per post op 24 mei 2019) betreft bijlage 12 van de ter inzage gelegde stukken. De aanvulling zoals binnengekomen op 3 december 2019 (brief van 29 november 2019) is een geactualiseerde Aerijs-berekening naar aanleiding van de PAS-uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Op 12 mei 2020 heeft aanvrager een toelichting gegeven op de (stikstof)deposities in de verwijderingsfase aan de hand van de eerder uitgevoerde Aerijs-berekening. Deze toelichting is opgenomen als bijlage 6 bij de ter inzage gelegde stukken. Aldus hebben de relevante stukken ter inzage gelegen die voor de beoordeling van de aanvraag en het ontwerpbesluit relevant waren;
  - d. met 'geldende referentiedatum' wordt bedoeld de referentiedata van het nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Rijntakken'. Deze data zijn 11 oktober 1996 en 24 maart 2000;
  - e. de uit de ontwerp-beschikking geciteerde passages zijn in alle gevallen gebaseerd op het door initiatiefnemer aangeleverde, uitgebreid wetenschappelijk onderbouwde, natuurrapport. De conclusies zijn daarmee deugdelijk onderbouwd;
  - f. in 3.4 van de beschikking staat vermeld dat gebleken is dat het effect op Natura 2000-gebieden van Windpark Elzenburg de Geer op zichzelf verwaarloosbaar klein is. Het is uitgesloten dat dit in cumulatie met andere vergunde maar nog niet uitgevoerde projecten leidt tot significante effecten. Daarom is het in dit geval niet noodzakelijk gebleken andere projecten bij de beoordeling te betrekken;
2. zie onze reactie onder punt 1e;
3. AERIUS Calculator
  - a. de beschikking is gebaseerd op de op 3 december 2019 aangeleverde AERIUS Calculator berekening met kenmerk Ro48367iVBSj;
  - b. De AERIUS Calculator berekening heeft betrekking op de aanlegfase, die 8 maanden duurt, en is daarvoor correct uitgevoerd. Voor de verwijder-fase is geen berekening aangeleverd omdat, met de onderbouwing zoals aangeleverd op 12 mei 2020, voldoende aannemelijk is gemaakt dat de effecten van de verwijderfase vergelijkbaar

zijn met die in de aanlegfase en daarmee verwaarloosbaar (0,00 mol/ha/jaar) zijn. Voor de exploitatiefase is de NO_x-emissie en stikstofdepositie ook verwaarloosbaar, aangezien het de exploitatie van een windpark betreft, waarbij geen emissies vrijkomen;

- c. de hierboven onder 3a genoemde AERIUS Calculator berekening bevat gedetailleerde gegevens over de inzet van NO_x-emitterende werk- en voertuigen. Type werktuig, bouwjaar, aantal uren inzet, locatie en NO_x-emissievracht staan per emissiebron vermeld, en zijn daarmee voldoende navolgbaar;
  - d. voor zover bedoeld wordt de productie van onderdelen van de windturbines, betreft het activiteiten waarvan de effecten niet toegeschreven kunnen worden aan onderhavige aanvraag. Deze activiteiten dienen te worden toegeschreven aan de desbetreffende productiefaciliteit;
  - e. monitoring is in deze vergunning niet voorgeschreven. Handhaving zal zoals te doen gebruikelijk worden uitgevoerd door de ODBN;
4. in relatie tot de mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden zijn locatie, aantal windmolens, rotordiameter en hoogte van doorslaggevend belang. Andere variabelen zijn in relatie tot de effectbeoordeling niet van belang, en daarom niet meegenomen in de beoordeling;
  5. bij het worst-case scenario is de situatie in acht genomen waarbij de te verwachten impact, binnen de aangevraagde activiteit, het grootst is. Dus bijvoorbeeld de maximale inzet van NO_x-emitterende werktuigen, of het hoogst aantal voorziene aanvaringslachtoffers. Op dit scenario zijn de effecten beoordeeld. Zie verder de beantwoording onder punt 4;
  6. het inschatten van de mortaliteit heeft plaatsgevonden naar aanleiding van gedegen wetenschappelijk onderzoek, niet op basis van vermoedens. Verwezen wordt naar de natuurtoets en overige stukken bij de aanvraag;
  7. andere Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 15 km afstand van de projectlocatie. Deze gebieden hebben geen ecologische relatie met de projectlocatie, effecten zijn op voorhand uit te sluiten.

Conclusie.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de beschikking.

8 Overige regelgeving

Bij de beoordeling van onderhavige aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. De Wnb en bijbehorende regelgeving zoals de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant zijn gericht op de bescherming van natuur. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan derhalve aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of gezondheid.

OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN

1 Wettelijk kader – Wet natuurbescherming

Artikel 2.7 van de Wnb heeft betrekking op de vergunningplicht in verband met Natura 2000-gebieden (habitatrichtlijn- en vogelrichtlijngebieden). Op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb is het verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren die, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied.

Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State² blijkt dat een wijziging of uitbreiding van een initiatief dat stikstofdepositie tot gevolg heeft op voor stikstof gevoelige habitats en soorten binnen een Natura 2000-gebied vergunningplichtig is op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb. Behoudens ongewijzigde voorzetting op basis van een verleende omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel i, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of verleende Wet natuurbeschermingsvergunning, is bij het oprichten, uitbreiden of wijzigen van het project of andere handelingen van voornoemde situaties een Wet natuurbeschermingsvergunning noodzakelijk.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant (hierna: Beleidsregel) vastgesteld. In deze Beleidsregel worden onder andere voorwaarden gesteld aan intern en extern salderen.

Referentiedatum

Ten aanzien van andere effecten dan als gevolg van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden wordt op basis van de Beleidsregel de voor het betreffende Natura 2000-gebied geldende referentiedatum betrokken.

Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State³ blijkt tevens dat bij de beoordeling van de aanvraag moet worden uitgegaan van de vergunde situatie met de laagste emissie in de periode vanaf de referentiedatum⁴.

2 Projectomschrijving

De aanvraag heeft betrekking op de oprichting, exploitatie en verwijdering aan het einde van de levensduur van vier windturbines nabij het bedrijventerrein Elzenburg - De Geer, in de gemeente Oss. De windturbines hebben een rotordiameter tussen 100 en 136 meter en een tiphoogte van 210 meter. Voor een gedetailleerde projectomschrijving wordt verwezen naar de aanvraag.

---

² O.a. uitspraak van 31 maart 2010, zaaknummer 200903784/1/R2 en uitspraak van 7 september 2011, zaaknummer 201003301/1/R2.

³ O.a. uitspraak van 13 november 2013, 201211640/1/R2.

⁴ Hierbij gelden later verleende vergunningen krachtens de Wabo, de Wet milieubeheer of Hinderwet of ingediende meldingen op basis van het Besluit melkrundveehouderij milieubeheer, het Besluit landbouw milieubeheer of het Activiteitenbesluit, voor zover hierin een lagere ammoniakemissie is vergund of gemeld, als uitgangssituatie.

3 Mogelijke effecten van het project

Gezien de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied 'Rijntakken' van ruim 10 kilometer, zijn op dit gebied mogelijk effecten te verwachten van sterfte van aangewezen vogel/vleermuissoorten ten gevolge van aanvaringen met rotorbladen en barrièrewerking, oppervlakteverlies en versnippering. In de aanvraag wordt ten aanzien van deze aspecten een nadere onderbouwing gegeven. In voedselarme ecosystemen, zoals aanwezig in de nabij gelegen natuurgebieden, leidt een overmaat aan stikstofdepositie tot een ongewenste toename aan voedingsstoffen en verzuring.

Ten aanzien van verzuring en vermisting door stikstofdepositie is gebleken, dat de aangevraagde activiteiten, te weten activiteiten in de aanleg- en verwijderingsfase, niet leiden tot stikstofdepositie op reeds voor stikstofdepositie overbelaste hexagonen binnen het nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Rijntakken'. Effecten vanwege stikstofdepositie zijn daarom op voorhand uitgesloten.

3.1 Sterfte door aanvaring met rotorbladen

Sterfte door aanvaring met rotorbladen kan optreden bij vogels en vleermuizen wanneer zij te dicht bij de rotorbladen komen of er door geraakt worden. Sterfte kan leiden tot effecten in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen met betrekking tot de populatiedynamiek en populaties van de aangewezen vogel- en vleermuissoorten. Voor het nabij gelegen Natura 2000-gebied 'Rijntakken' zijn 12 broedvogelsoorten, 30 niet-broedvogelsoorten en één vleermuissoort aangewezen.

In het natuurrapport dat deel uitmaakt van de aanvraag wordt, op basis van onderzoek aan aanvaringslachtoffers van windmolens in binnen- en buitenland, uitgegaan van 20 vogelslachtoffers per windmolen per jaar.

De aangewezen broedvogelsoorten voor 'Rijntakken' zijn moeras- en watervogels. Voor deze broedvogels is het, gezien de afstand van 10 kilometer tussen het Natura 2000-gebied en de projectlocatie, en gezien de aard van het projectgebied (open agrarisch gebied), uit te sluiten dat er een ecologische relatie van betekenis bestaat tussen het projectgebied en het Natura 2000-gebied. Het is daarom niet te verwachten dat de te verwachten 20 vogelslachtoffers, broedvogels betreffen waarop de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' van toepassing zijn.

Een groot deel van de aangewezen niet-broedvogelsoorten van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' heeft geen ecologische relatie met het projectgebied. Het betreft de soorten die een kortere maximale foerageerafstand dan 10 kilometer hebben en/of geen geschikt foerageergebied hebben binnen het projectgebied. Soorten die wel een mogelijke ecologische relatie hebben zijn wilde eend, scholekster, Kievit, grutto, toendrarietgans, kolgans, grauwe gans en brandgans.

De wilde eend en Kievit komen wel voor in het projectgebied maar voor deze vogels ontbreekt een duidelijke ecologische relatie met het projectgebied. Ook scholekster en grutto hebben (als niet-broedvogel) geen duidelijke ecologische relatie met binnendijs agrarisch gebied, en worden bovendien buiten het broedseizoen niet of nauwelijks in het projectgebied waargenomen. Voor de grauwe gans en de kolgans geldt dat het totaal aantal te verwachten vogelslachtoffers (20) lager is dan de 1 % mortaliteitsnorm, waarmee een effect op de populatie is uit te sluiten. Toendrarietganzen komen 's-winters talrijk voor rondom het projectgebied. Het valt te verwachten dat de aanwezige populatie toendrarietganzen rondom het projectgebied voor het grootste deel niet behoort tot de populatie van de 'Rijntakken', en dat eventuele aanvaringslachtoffers geen effect hebben op de populatieomvang in de 'Rijntakken'.

Hiermee is voldoende onderbouwd dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn vanwege sterfte door aanvaring met rotorbladen.

3.2 Oppervlakteverlies

Oppervlakteverlies is op voorhand niet uit sluiten voor niet-broedvogelsoorten waarvoor het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' een slaapfunctie heeft, en die foerageren op gronden buiten het Natura 2000-gebied. Volgens het beheerplan is dat aan de orde bij kleine zwaan, wilde zwaan, ganzen en smienten. Voor kleine en wilde zwaan en de brandgans bestaat echter geen ecologische relatie tussen het projectgebied en het Natura 2000-gebied. Toendrarietgans, kolgans en grauwe gans komen wel voor in het projectgebied, maar voor deze soorten geldt dat het aanbod aan geschikt grasland in de wijde omgeving van het Natura 2000-gebied zo groot is dat het verlies van 50, 4 ha in het projectgebied te verwaarlozen is.

Hiermee is voldoende onderbouwd dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn vanwege oppervlakteverlies.

3.3 Barrièrewerking/versnippering

Er kan sprake zijn van barrièrewerking als een project leidt tot een barrière tussen 2 deelgebieden van het natura 2000-gebied en uitwisseling problematisch wordt. Gezien de geplande opstelling van slechts 4 windmolens en de afstand tot het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' is het project van te beperkte omvang om van barrièrewerking te kunnen spreken.

Hiermee is voldoende onderbouwd dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn vanwege barrièrewerking.

3.4 Cumulatie

Uit bovenstaande beoordeling blijkt dat het effect van Windpark Elzenburg de Geer op zichzelf verwaarloosbaar klein is. Het is uitgesloten dat dit in cumulatie met andere vergunde maar nog niet uitgevoerde projecten leidt tot significante effecten. Hiermee is voldoende onderbouwd dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn vanwege cumulatie.

4 Overwegingen effecten op beschermde gebieden

Uit de aanvraag blijkt dat er geen andere negatieve effecten te verwachten zijn die de natuurlijke kenmerken van de diverse beschermde gebieden kunnen aantasten.

5 Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling concluderen wij dat de aangevraagde activiteit, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, niet kan leiden tot verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' en geen significant verstrend effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Wij verlenen de gevraagde vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb.

